

**VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Rev-9/05
Banja Luka, 04. 5. 2006. godine**

U I M E N A R O D A

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Stake Gojković, kao predsjednika vijeća, Biljane Tomić, Petra Bajića, Gorjane Popadić i Darka Osmića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice J. R. iz Z., protiv tuženog ODP J. iz Z., kao pravni sljednik Š. B., OOUR E. iz Z., radi zaštite prava iz radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužiteljice, protiv presude Okružnog suda u B. br. Gž-130/2002 od 29. 10. 2004. godine, na sjednici održanoj 04. 5. 2006. godine donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Z. br. Rs-18/2000 od 06. 9. 2001. godine odbijen je, kao neosnovan zahtjev tužiteljice kojim je tražila da se utvrdi da je tuženi dužan izvršiti Odluku Radničkog savjeta broj 3144 od 28. 11. 1986. godine na taj način da Tvornici glinice B. u Z. uplati 49% vrijednosti cijene dvosobnog stana, na ime učešća radi rješavanja stambenog pitanja tužiteljice i njene porodice, jer da će u protivnom ugovor o udruživanju sredstava zamijeniti sudska presuda.

Presudom Okružnog suda u B. br. Gž-130/2002 od 29. 10. 2004. godine žalba tužiteljice je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Blagovremenom revizijom tužiteljica pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava sa prijedlogom da se osporena presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Tuženi nije odgovorio na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Tokom postupka koji je prethodio donošenju nižestepeni presuda pokazalo se nespornim da je Radnički savjet pravnog prednika tuženog, Odlukom broj 1344 od 28. 11. 1986. godine odobrio sredstva u visini od 49% cijene dvosobnog stana, radi udruživanja sa RO TG B. iz Z. na ime učešća u zajedničkom rješavanju stambenog pitanja tužiteljice i njenog bračnog druga, ovlašćujući direktora da sa tom organizacijom zaključi sporazum o načinu i uslovima pod kojima se udružuju sredstva radi rješavanja stambenog pitanja porodice R.

Po ovoj odluci Radničkog savjeta nije nikada postupljeno.

Iz stanja spisa proizlazi da je tuženi i nakon donošenja ove odluke, vršio raspodjelu stanova (po konkursu od 20. 7. 1988. godine) u kojoj je učestvovala i tužiteljica i povodom koje raspodjele je pokrenula sudski spor koji do danas nije okončan.

Tužiteljica je 09. 7. 2001. godine ustala tužbom, kojom je pokrenuta ova parnica, sa zahtjevom da tuženi izdvoji spomenuta sredstva i udruži ih sa Tvornicom glinice B. radi rješavanja njenog stambenog pitanja.

Kod takvog stanja činjenica nižestepeni sudovi odbijaju tužbeni zahtjev jer da tuženi nije sa Tvornicom glinice B., odnosno njegovim pravnim prednikom zaključio ugovor o zajedničkom učešću o rješavanju stambenog pitanja porodice tužiteljice, pa tako ni preuzeo obavezu izdvajanja i udruživanja sredstava, tako da je sporna odluka ostala „mrtvo slovo na papiru“ te, osim toga, da se ovakva obaveza i

nije mogla nametnuti samo tuženom, nego i drugom ugovaraču (učesniku u sufinansiranju) koji međutim i nije stranka u postupku.

Nižestepene odluke su pravilne.

U ovom postupku zahtjev tužiteljice se u suštini svodi na nametanje obaveze tuženom da zaključi ugovor sa Tvornicom glinice B., radi rješavanja stambenog pitanja tužiteljice i njene porodice putem sufinansiranja.

Tuženi je istina, ovu obavezu preuzeo spomenutom Odlukom Radničkog savjeta još 1986. godine, ali predmetni ugovor nikada nije zaključen.

Tužbeni zahtjev upravljen na obavezu zaključenja ugovora, međutim, bio bi osnovan samo ako su stranke zaključile predugovor kojim su se obavezale na zaključenje određenog ugovora, kako to propisuje odredba člana 45. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85 i 57/89, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96 i 39/03 – u daljem tekstu:ZOO) ili ako je zakonom predviđena obaveza zaključenja ugovora (član 27. istog zakona), što ovdje nije slučaj.

Osim toga, tužiteljica je – i da je mogla tražiti nametanje obaveze tuženom da zaključi ugovor sa trećim licem, a radi se o obligaciono pravnom ugovoru koji zahtijeva saglasnost volja ugovarača (član 26. i 28. ZOO) – morala sa ovakvim zahtjevom ustati znatno ranije insistirajući na izvršenju Odluke Radničkog savjeta.

Naime, procesne pretpostavke u pogledu mogućnosti ostvarenja sudske zaštite prava iz radnog odnosa u konkretnom slučaju, ima se ocjenjivati po opštim propisima o zaštiti prava radnika.

Dakle, kada je tužiteljica dobila spomenutu Odluku Radničkog savjeta i kada ona nije izvršena, imala je mogućnost da zahtijeva njeno izvršenje u toku 1986. godine, s obzirom da su se spomenuta sredstava za sufinansiranje rješavanja stambenih potreba izdvajala iz sredstava zajedničke potrošnje za godinu u kojoj se odluka donosi, pa u slučaju nepovoljnog odgovora za nju mogla je da pokrene postupak pred sudom radi zaštite svojih prava u roku od 30 dana od prijema odgovora ili u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva, kako su to propisivale odredbe člana 224. Zakona o udruženom radu („Službeni list SFRJ“, br. 53/76, 57/83 i 85/87) koji je tada bio na snazi.

Tužiteljica je realizaciju Odluke Radničkog savjeta zatražila putem suda nakon 15 godina od njenog donošenja, pa je i temeljno načelo pravne sigurnosti – koje se primjenjuje u regulisanju svih, a naročito radno pravnih odnosa u kojoj oblasti su rokovi za zaštitu prava tačno određeni kratki i prekluzivni (npr. prijedlog za izvršenje pravosnažne presude za vraćanje radnika na rad mogao se podnijeti u roku od 6 mjeseci od dana kada je radnik stekao pravo da taj prijedlog podnese (član 230. Zakona o izvršnom postupku, „Službeni list SFRJ“, br. 20/78 do 35/91 i „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 17/93 i 14/94), odnosno u roku od 30 dana kako propisuje odredba člana 215. sada važećeg Zakona o izvršnom postupku) – nalagalo odbacivanje tužbe, odnosno odbijanje tužbenog zahtjeva tužiteljice.

S obzirom na izloženo revizioni navodi se ukazuju neosnovanim, odnosno bez uticaja na rješenje ove pravne stvari, zbog čega je reviziju valjalo odbiti na osnovu odredbe člana 393. Zakona o parničnom postupku ("Službeni list SFRJ", broj 4/77 do 35/91, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 14/94 i 32/94) u vezi sa članom 456. stav 1. sada važećeg Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 58/03, 85/03 i 74/05).

Predsjednik vijeća
Staka Gojković

Za tačnost otppravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić